Banka Ödemesi Zararı Karşıladı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	14.04.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/21	2025/2364	TBK 39, TBK 52

ÖZET

Banka çalışanlarının yönlendirmesiyle kredili hisse alımında oluşan 1.965.758,04 TL zarar %50-%50 paylaştırıldı; bankanın payına düşen 982.879,02 TL, ibraname öncesi ödenen 1.250.000 TL ile karşılandığından dava reddedildi. Bir yıl içinde ibraya itiraz tek başına yetmedi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kredili-hisse-zararinda-ibraname-esit-kusur-mahsup-2025-2364/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/21 E. , 2025/2364 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

İlk Derece Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalının müşterisi olduğunu ve vadeli mevduat hesabındaki paranın bir kısmı ile Banka çalışanlarının yanıltıcı yönlendirmeleri sonucu hisse senedi alımı yaptığını, bu işlemle ilgili olduğu söylenerek kendisine sonraki bir tarihte geçmiş tarihli olarak 17.04.2013 ve 05.06.2013 tarihli “Sermaye Piyasası Araçları Kredi İstek Formu”nun boş olarak imzalatıldığını, güven ilişkisi nedeniyle evrakların müvekkili tarafından okunmadan ve kontrol edilmeden imzalandığını, daha sonra para çekme işlemi gerçekleştirmek için şubeye gittiğinde hesabına bloke konulduğunu öğrendiğini, bu durumun davalıya bildirilmesi üzerine, davalı

tarafından müvekkiline 17.04.2013 tarihinde 1.000.000,00 TL ve 05.06.2013 tarihinde 4.000.000,00 TL kredi kullanmış olduğunun bildirildiğini, davalı çalışanlarının yanıltıcı işlemleri sonucunda hesabında bulunan paranın sıfırlanmış olduğunun tespit edildiğini ileri sürerek uğramış olduğu zararların karşılanması bakımından şimdilik 10.000,00 TL'nin davalıdan mevudata uygulanan en yüksek faiziyle birlikte tahsilini talep etmiş; daha sonra davasını 715.758,04 TL'ye ıslah etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının 14.03.2014 tarihli başvurusu ile 17.04.2014 – 30.11.2013 tarihleri arasındaki işlemler nedeni ile 1.829.959,94 TL zararı olup bu zararının giderilmesini istediğini, yapılan müzakereler sonucu davacı zararının 1.250.000,00 TL olarak belirlenip hesabına ödeme yapılarak 18.04.2014 tarihli ibranamenin düzenlendiğini, bu ibranamenin yasanın aradığı tüm unsurları taşıması nedeni ile bankanın sorumluluğunu sona erdirdiğini, tüm hisse senedi alımı ve bankacılık işlemlerinin davacının bilgisi dahilinde ve sözleşme hükümlerine uygun şekilde yapıldığını, davacının imzalanan müşteri tanıma formunda "risk getiri tercihi yüksek" olarak belirlendiğini, davacının kredi limitinin 05.06.2013 tarihli "Menkul Kıymet Kredi Sözleşmesi ile " 4.000.000,00 TL'ye yükseltildiğini, işlem yapılmak istenildiğinde telefon görüşmesi yapıldığını ve bu görüşmelerde davacının portföyünde hangi hisse senetlerinden kaç tane olduğu, sahibi olduğu senetlerin görüşme anı itibarı ile durumunun açıkça anlatıldığını, hesap hareketlerinin davacıya sürekli olarak tebliğ edildiğini, bu nedenle davacının yapılan işlemler konusunda bilgi sahibi olduğu için işlemlerin bilgisi dahilinde yapılmadığı şeklindeki iddianın doğru olmadığını, tüm işlemlerin davacıdan alınan talimat ile yerine getirildiğini ve alım satım işlemlerinin bu talimatlar ile yerine getirildiğinin ses kayıtları ile ortaya çıkacağını, davacının imzaladığı "Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formu"nda banka ile işlem yapmadan önce davacının yapması gereken ek işlemler konusunda açıkça uyarılar bulunduğunu, kredi sözleşmesinin boş olarak imzalattırıldığının yazılı belge ile kanıtlanması gerektiğini, tüm işlemler davacının oluru ile yapıldığı gibi oluşan zarar ile ilgili davacının iradesi ile imzalanan ibraname bulunduğunu, ibranamenin bankanın tüm sorumluluğunu ortadan kaldırdığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. MAHKEME KARARI

1.Ankara 3. Asliye Tüketici Mahkemesinin 17.11.2015 tarihli kararı ile davacının tüketici olmadığı, hisse senedi alım-satım işinin gelir elde etmeye yönelik olduğu, bu işlemi yapan kişinin tüketici olarak kabulünün mümkün olmadığı, uyuşmazlığın niteliği gereği de her iki taraf için de ticari iş olan eylemden doğan davada ticaret mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddi ile dosyanın talep halinde görevli Ankara Asliye Ticaret Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş; hükmün davacı vekilince temyizi üzerine, Dairemizin 25.04.2016 tarih ve 2016/4419 E., 2016/4628 K. sayılı kararı ile kararın onanmasına karar verilmiş, dosya bunun üzerine görevli ve yetkili Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesine gönderilmiştir.

2.Mahkemece, davacının ihbarı üzerine banka müfettişlerinin yaptıkları iç denetim sonucunda hazırlanan raporda ilgili personelin bankanın iş akış ve prosedürlerine aykırı işlemlere yer

verilmesi, işlemlerin personelin inisiyatifi dahilinde gerçekleştirilmesi, müşteri ile telefon aracılığı ile yapılan görüşmelerde portföyü ile ilgili genel zarar ve kredi bakiyesi tutarına ilişkin detaylı bilgi verilmemesi nedeni cezalandırılmalarının önerildiği, kusur yönünden alınan bilirkişi raporu da gözetilerek davacının daha ilk işlemlerde zararının oluşmaya başlaması nedeni ile kredi kullanması ve devam eden süreçte zarar doğuran işlemlere devam etmesi nedeniyle zarar miktarını kendi eylemleri ile artırdığı için %50 oranında; davalı bankanın güven kurumu olması, özen ve sadakat ile müşterilerinin çıkarlarını gözetmesi gerekmesi, çalıştırdığı personeli dikkatli ve titiz olarak seçip eğitimi ile ilgilenmesi gerekmesine rağmen gereği gibi yerine getirmediğinden bankanın en küçük ihmalinden dolayı sorumlu olması gerektiği, banka iç soruşturmasında dahi bankanın kendi çalışanlarını kusurlu görüldüğü, davacının sermaye piyasası işlemlerinde tecrübesi olmadığı halde gerekli uyarıların yapılmadığı ve bu durumda davalı bankanın da %50 oranında kusurlu olduğu, ibranameye konu davacı ödemesi dışında davacının bu miktarı aşan zararının bulunup bulunmadığının belirlenmesine gelindiğinde; alınan ilk raporda oluşan davacı zararının 749.915,71 TL olduğunun, taraflar eşit kusurlu kabul edildiği için talep edilebilir davacı zararının 374.957,85 TL olduğunun belirtildiği, itirazlar üzerine oluşturulan bilirkişi heyetinden alınan kök ve ek raporlarda ise davacının oluşan toplam zararının 1.965.758,04 TL olduğu, davalı ödemesi olan 1.250.000,00 TL mahsup edildiğinde halen davacının davalı tarafından giderilmesi gereken zararının 715.758,04 TL olduğunun hesaplandığı, bu bilirkişilerin tarafların eşit kusurunu dikkate almamaları nedeniyle Mahkemelerince yapılan değerlendirmede; davacı zararının 1.965.758,04 TL olarak kabulünde taraflar eşit oranda kusurlu oldukları için talep edilebilir davacı zararının 982.879,02 TL olduğu, davalı banka ödemesinin de ayrıca bu zarardan mahsubunun gerektiği, davalı banka iç denetimi sonucu düzenlenen raporla davalı çalışanlarının da kusurlu olduğunun kabul edildiği, davacıyla yapılan görüşmeler sonucunda davacı zararının 1.250.000,00 TL'sinin davacı hesaplarına aktarıldığı ve taraflar arasında 18.04.2014 tarihli ibraname düzenlendiği, 17.04.2013-16.04.2014 tarihleri aralığındaki işlemler nedeni ile oluşan davacı zararının 1.250.000,00 TL olduğu üzerinde anlaşmaya varıldığı, üzerinde anlaşılan zararın davacı hesaplarına davalı tarafından ödenince ibranameyi davacının imzaladığı, davacı her ne kadar iradesinin sakatlandığını belirterek dava dilekçesi ile ibranamenin düzenlenme tarihinden itibaren yasal bir yıllık süre dolduktan sonra geçersizliğini ileri sürmüşse de dava açılmadan önce de 02.07.2014 tarihli ihtarnameyle ibraname ile bağlı olmadığını davalıya bildirdiği, davacının bir yıllık yasal süre içerisinde ibraname ile bağlı olmadığını bildirmiş olmasının tek başına ibranın geçersizliği sonucunu doğurmayacağı, ibraname ile bağlı olunmadığının kabulü için ayrıca irade sakatlığı durumunun da ispatının gerektiği, bankanın yapılan iç denetim sonucunda davacıya sermaye piyasası işlemleri yapılması sırasında yardımcı olan iki banka görevlisi ile bunların amiri konumunda kişi yönünden görevlerini bankacılık mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirmedikleri için uyarma ve kınama disiplin cezası ile cezalandırılmaları gerektiği şeklinde görüş bildirilmiş olmakla, banka görevlilerinin işbu kusurunun davacıyı "hata"ya düşürdüğü ve iradesini sakatladığı kabul edilmiş olsa dahi, davacının eşit oranda kusurlu olarak kabul edildikleri dikkate alındığında, sermaye yatırım işlemeleri dolayısıyla oluşan davacı zararının 982.879,02 TL olacağı, buna karşılık davalı ödemesinin 1.250.000,00 TL olması nedeni ile davacının davalının sorumluluğunda oluşan zararının karşılanmış olduğunun kabulünün gerektiği, taraflar arasındaki türev işlemleri çerçeve sözleşmesinin Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formunun "Risk Bildirimi" başlıklı kısmının 2 ve devamı maddelerinde sermaye

işlemlerinin çeşitli oranlarda risklere tabi olduğu, piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda aracı kuruluşa yatırılan paranın tümünün kaybedilebileceği gibi kayıpların yapılacak işlemin türüne göre yatırılan para tutarını dahi aşabileceği, aracı kuruluşun piyasalarda hesap sahibince yapılan işlemlere ilişkin kendisine aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceğinin hesap sahibince dikkate alınması gerektiği, sermaye piyasası araçlarının alım ve satımına ilişkin olarak aracı kuruluşun yetkili personelince yapılacak teknik ve temel analizlerin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği gibi bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğu, bu durumda türev işlemlerde yüksek risk bulunduğuna ve hesap sahibinin, türev işlemlere ilişkin yatırımlar yapmadan önce kendisine iletilen analizlerin sübjektif olacağını düşünerek bizzat araştırma yapması gerektiğine dair genel bildirim bulunduğu, davacının dava konusu opsiyon işlemleri hakkında aydınlatılmadığına dair iddialarının ispat edilemediği, davacının davalı ile imzaladığı çerçeve sözleşmelerde yer alan ve birkaç kez vurgulanan risk uyarılarını anlayabilecek kapasitede ve döviz ve sermaye piyasalarındaki önceden öngörülmesi olanaksız oynaklık ve değişkenlik konusunda bilgi sahibi olduğu, davaya konu türev işlemlerine ilişkin olarak davalı ile davacı arasındaki Çerçeve Sözleşmeleri ve Opsiyon Sözleşmeleri'nde, davalı bankanın eksik veya hatalı bilgi vermediği ve davalının özen yükümlülüğünü ihlal etmediği, davacının daha önce yaptığı ve kâr ettikleri türev işlemlerinin hukuken geçerliliğine hiçbir itirazda bulunmayıp, elde ettikleri kârları davalıdan tahsil ederek ya da zararı tazmin ederek davalı Banka ile aralarındaki türev işlemleri sözleşmesinin hukuken geçerli olduğunu kabul ettikten sonra, aynı şekilde kurulan ve zarar ettikleri türev sözleşmelerinin hukuken geçersiz olduğuna ilişkin iddiasının hukuken korunamayacağı, türev işlemlerinin yüksek risk içeren, talih ve tesadüfe dayalı olan yapısının doğal ve çok sık karşılaşılan bir sonucu olarak üstlendikleri riskten kaynaklanan zararlarını bizzat taşımakla yükümlü olduğu, davacının işlemlere icazet verdiği için oluşan sonuca katlanması gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

IV. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, bankanın hukuka aykırı eylemleri neticesinde sermaye piyasası işlemi nedeniyle oluştuğu iddia edilen zararın tazmini istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, Mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

V. SONUÇ: Davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, 14.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.